

Socialnämnden

Sammanträdesdag
2026-03-05

Plats och tid	Kvarnen konferens, Kvarnhuset 18:02 – 20:37, ajournering 19:24 –19:33		
Beslutande ledamöter	Bengt Harju (S), ordförande, Dan Engstrand (M), 1: e vice ordförande, Marketta Kulju-Guevara (V), 2: e vice ordförande, Emma Lindqvist (S) går in för Eva Eklund (S), Shahla Alavi (S) (§§ 1–5) ersätts av Tommy Blomqvist (S) (§§ 6–15), Lena Pramer (M), Mardoukh Ahi (L), Patrik Söderberg (SD) går in för Jonathan Fritzdorf (SD), Inger Sundqvist (KD).		
Ej tjänstgörande ersättare	Tommy Blomqvist (S) (§§ 1–5), Birger Öhman (M), Monica Åkerström (M), Graham Close (V), Lisbeth Borg (L).		
Övriga närvarande	David Gyllenstråle, socialdirektör, Alex Heidari, avdelningschef individ- och familjeomsorg, Anneli Lagerberg, avdelningschef äldre- och funktionshinder, Therese Thorell, ledningsstrateg, Judith Berntsson, medicinskt ansvarig sjuksköterska, Michael Hofdell, controller, Ingela Moëll, nämndsekreterare.		
Utses att justera	Marketta Kulju-Guevara (V)		
Justeringens plats och tid	Omedelbar justering, Kvarnen konferens, Kvarnhuset		
Protokollet omfattar	§ 7		
Underskrifter			
Sekreterare			
	Ingela Moëll		
Ordförande			
	Bengt Harju (S)		
Justerare			
	Marketta Kulju-Guevara (V)		

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.		
Beslutsinstans	Socialnämnden		
Sammanträdesdatum	2026-03-05		
Datum då anslaget sätts upp	2026-03-05	Datum då anslaget tas ned	2026-03-27
Förvaringsplats för protokollet	Registrator		
Underskrift			
	Ingela Moëll		

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande

Innehållsförteckning

§ 7	Verksamhetsberättelse för socialnämnden år 2025	SON 2026/9
-----	---	------------

§ 7

Verksamhetsberättelse för socialnämnden år 2025

Dnr SON 2026/9

Beslut

1. Verksamhetsberättelse för socialnämnden 2025 med tillhörande bilagor godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen för vidare beredning.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet i korthet

Ansvarig nämnd skall till kommunstyrelsen varje år avlämna en verksamhetsberättelse över det passerade räkenskapsåret som innefattar bedömning av måluppfyllelse och ekonomiskt resultat.

Driftbudgeten redovisar i bokslutet ett överskott om sammantaget +4 mnkr fördelat inom individ- och familjeomsorg -9 mnkr, äldreomsorg -1 mnkr, funktionshinder +4 mnkr, arbetsmarknad +8 mnkr, förvaltningsgemensamt +1 mnkr samt politiken med ett nollresultat.

Socialnämnden föreslås godkänna rapportering av verksamhetsberättelse och överlämna till kommunstyrelsen.

Handlingar

1. Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, 2026-01-21
2. Verksamhetsberättelse för socialnämnden 2025
3. Kvalitetsberättelse socialförvaltningen 2025

Deltar inte i beslut

Inger Sundqvist (KD) deltar ej i beslutet.

Patrik Söderberg (SD) deltar ej i beslutet.

Mardoukh Ahi (L) deltar ej i beslutet.

Särskilt yttrande

Marketta Kulju-Guevara (V) anmäler särskilt yttrande, *bilaga 2*.

Mardoukh Ahi (L) anmäler särskilt yttrande, *bilaga 3*.

Socialnämndens behandling

Lämnade förslag

Bengt Harju (S) och Marketta Kulju-Guevara (V) yrkar bifall till socialförvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att socialnämnden beslutar i enlighet med socialförvaltningens förslag.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Budgetchef kommunstyrelseförvaltningen

Socialnämnden 2026-03-05

Särskilt yttrande

Ärende 7: Verksamhetsberättelse för socialnämnden år 2025

Inledning

Vänsterpartiet har tagit del av Socialnämndens Verksamhetsberättelse 2025 och kan konstatera att våra farhågor avseende socialtjänstens Verksamhetsplan och budget 2025 besannades gällande vår oro för socialnämndens undermåliga budget för 2025. Vi varnade redan då hur en undermålig och orealistisk budget skulle drabba brukare och klienter och de mest utsatta och svaga i samhället. Likaså spådde vi svårigheten att behålla personal inom bristyrken om man inte skulle betala marknadsmässiga löner. Socialsekreterare är ett exempel på en sådan yrkesgrupp. Vi påpekade också redan då att barn och unga samt brukare/klienter inom LSS skulle vara riskgrupper som skulle drabbas hårt på grund av effektiviseringskraven.

Vänsterpartiets farhågor har varit, och är även för 2026, att det blir kortsiktiga ekonomiska mål (på årsbasis), som bli alltför styrande. Detta i sin tur påverkar kvalitén och försämrar livsvillkoren för svaga och utsatta individer och grupper. Detta kan dessutom ur ett långsiktigt perspektiv slå fel mot socialtjänstens ekonomi och öka kommunens kostnader i stället för att minska dem.

Tjänstemännen är tvungna att fullfölja de politiska besluten inom den budgetramen, som styret (S-M) har beslutat om. Vänsterpartiet menar att politiken inte tar sitt fulla ansvar, när man år efter år ger Socialnämnden en undermålig budget. Allt ansvar för prioriteringar på grund av effektiviseringskrav delegeras dessutom till tjänstemännen utan att det görs några konsekvensbeskrivningar i samband med verksamhetsplan och budget. Vi menar att detta inte är försvarbart utifrån demokratiskt perspektiv. Politiken och underlagen för besluten ska vara transparenta även för oppositionen. I samband med effektiviseringskrav är konsekvensbeskrivningar livsviktiga. Politiker ska kunna fatta sina beslut utifrån underlag baserade på tjänstemännens verklighets- och sakkunskap. Det blir då tydligt vilka prioriteringar politiker gör och vilka konsekvenser de får för klienter/brukare och Järfällabor.

Besparingar inom LSS

Vi har fått information från förvaltningen om att rättssäkra bedömningar inom LSS-området görs med hjälp av en jurist. Det är i och för sig inget anmärkningsvärt att göra det, om man vill ha bättre underlag för bedömningar, men om syftet är att göra tuffare bedömningar för att få budgeten att gå ihop blir det förödande för denna klientgrupp. Vidare framgår det i VB att personalomsättningen inom området myndighet funktionshinder har varit väldigt hög, 30,2 %.

Enligt verksamhetsberättelsen 2025 fastlades 83% av LSS-områdets avslagsbeslut i Förvaltningsrätten. Det vill säga att i 17 % av avslagsärendena har Förvaltningsrätten bifallit

sökandens överklagan och gått emot kommunens bedömning. Socialförvaltningen kommer enligt uppgifter att överklaga vidare till nästa instans om Förvaltningsdomstolen bifaller den sökandens överklagan. Detta sätt att pröva och skapa rättspraxis kan bli mycket kostsamt för den sökande. Handläggningstider i domstolar är långa och handlar inte om månader utan år. Medan socialtjänstens nya rättspraxis med så kallade rättssäkra bedömningar eller tuffare bedömningar skapas, kan de personer som fått avslag på sin ansökan och i avvaktan på domstolsbeslut, hinna gå under. Det kan till exempel handla om heltidsarbetande föräldrar med barn som har barn med grava funktionsnedsättningar. Överbelastade föräldrar kan kollapsa och då måste samhället erbjuda en heldygnsplats åt barnet på ett särskilt boende i stället för en mindre omfattande insats. Detta i sin tur kan generera ännu högre kostnader till kommunen.

Är budgeten 2025 verkligen i balans och har ett riktigt överskott på 4 mnkr?

De ekonomiska siffrorna gällande nämndens budgetbalans 2025 blir missvisande, eftersom nämndens underskott har balanserats med tidigare utbetalda statsbidrag för flyktingar. Enligt uppgifter från förvaltningen handlar det om gamla statsbidrag till flyktingar som inte enligt revisorer kan föras över till nästkommande budgetår. Det handlar om 25,4 mnkr under 2025 och 25,5 under 2024. Vår fråga blir då hur detta har påverkat flyktingars starthjälp för integration, när så stora summor av statsbidraget har kunnat undanhållas från flyktingverksamheten under så många år. Detta är inte etiskt och moraliskt försvarbart och ger en missvisande information om socialnämndens budget som redovisar ett överskott med 4 mnkr under 2025.

Järfälla kommun går med stort verksamhetsrelaterat överskott 344 mnkr under 2025, vilket är anmärkningsvärt med tanke på att socialtjänstens verksamheter har haft stora ospecificerade effektiviseringskrav till exempel på LSS området. Vi menar att en god ekonomisk styrning och hushållning innebär att helheten går ihop. Detta i sin tur betyder att alla verksamheter går ihop även kvalitetsmässigt och inte bara i ekonomiska tabeller och Excelfiler. Följdfrågan blir vad kostar höga långtidssjukskrivningar, personalomsättningen inom vuxen och försörjningsstöd som var 38,21 % 2025, motsvarande siffra på barn och ungdom var 29,6 och inom myndighet funktionshinder 30,2 %. Vi vet att förvaltningen har tagit tag i många problemområden gällande arbetsbelastning och arbetsmiljön samt ledarskap för att minska personalomsättningen. De önskade effekterna har dock uteblivit under 2025.

Varför blir det inte större effekter trots arbetsgivarens ansträngning? Kan det vara så att professionella yrkesarbetare måste fatta alltför tuffa beslut på myndighetsutövande verksamheter, där personalomsättningen är störst. Hur många beslut som måste tas mot socionomers yrkesetik? Det är frontlinjebyråkrater, socialsekreterare och biståndshandläggare, som möter de hjälpsökande och ser deras behov av hjälp. Finns det utrymme att göra individuella bedömningar utifrån individens hjälpbehov överhuvudtaget? Utifrån den personalomsättningen som beskrivs ovan är vi benägna att tro på den verklighetsbild så som en del av personer som kontakter oss, beskriver. De menar att det är svårt nästintill omöjligt att komma i kontakt med försörjningsstöd. Att sökande ger upp och inte orkar klaga i sin redan mycket utsatta och ekonomiskt pressade situation är förståeligt, men så får inte socialtjänsten fungera.

Hur påverkar Tidöpartiernas aggressiva kampanj med falska fakta, om att man kan stapla bidrag på bidrag och upp till 45 000kr skattefritt i försörjningsstöd? I sitt kommande förslag vill de göra det ännu svårare för barnfamiljer som uppbär försörjningsstöd att få stöd genom att minska försörjningsstöd till familjer som har mer än tre barn. Nedmontering av välfärdssamhälle har pågått länge och nu befärar vi en ny fas där föraktet mot svaga, antalet fattiga och utsatta människor har ökat markant. Civilsamhället larmar om att de får ta alltför stort ansvar för att hjälpa människor med basala behoven så som mat och kläder. Det handlar om barnfamiljer, ensamstående föräldrar med barn och fattigpensionärer. Vänsterpartiet befärar att om samhällsutvecklingen fortsätter på detta sätt och socialtjänsten fortsätter att ha undermåliga budgetar, kommer vi inte kunna rekrytera och ha kvar socialarbetare på myndighetsutövning.

Stor personalomsättning inom Individ- och familjeomsorgen

I dagarna kunde vi i en artikel i Mitti Järfälla läsa hur personalomsättningen inom socialtjänsten och speciellt de som jobbar inom Individ och familjeomsorgen. Nästan en fjärdedel av de 300 anställda inom Individ och familjeomsorgen slutade under 2025.

Akademikerförbundet SSR bedömning är att det är arbetsbelastning, dålig arbetsmiljö och dålig löneutveckling som är orsaken till den höga personalomsättningen. Vänsterpartiet menar att styret och politiken bör lyssna på facken. En öppen redovisning av lönekartläggningen som enligt förvaltningens visar att socialtjänstens löner är marknadsmässiga jämfört med andra kommuner i länet bör göras även till oppositionen.

Slutord

Vänsterpartiet anser att smärtgränsen är nådd avseende besparingar inom socialtjänsten. Välfärden i Järfälla ska utvecklas och inte avvecklas. Vi kan inte acceptera att socialtjänsten inte har förutsättningar att fullfölja gällande lagar och att personalomsättningen är så hög. Det är ingen tröst att många andra kommuner är i samma sits vad gäller att behålla kompetent personal. Medarbetarnas arbetsinsatser måste värderas på rätt sett om socialtjänsten vill behålla kompetent personal. En hög personalomsättning och sjukskrivningar blir dyrt för kommunen och försämrar kvalitén av verksamheter.

Vidare tycker Vänsterpartiet att skattepengar ska användas effektivt, vi anser inte att de fattiga och mest utsatta i samhället därmed ska bära besparingarna. Det är helt orimligt att förvaltningen av ekonomiska skäl tvingas skapa en ny rättspraxis inom LSS till exempel. Detta innebär att sökande måste vänta i årtal på förvaltningsdomstolars avgörande, när de fått avslag på hela eller delar av sin ansökan om bistånd/hjälp.

Vi får inte glömma bort kommunens yttersta ansvar för alla Järfällabor bara för att Tidöregeringens politik inte har satsat på socialtjänsten genom tillräckliga statsbidrag. De stora satsningarna har gått till poliser och rättsväsendet, men inte till socialtjänsten trots att en ny socialtjänstlag, som trädde i kraft 2025-07-01, betonar vikten av förebyggande arbete och att arbete bedrivs metodiskt utifrån forskning och berövad erfarenhet.

Alla vi politiker, såväl styrande som vi i opposition, har ett ansvar att socialtjänsten verksamhet bedrivs enligt gällande lagar och att socialtjänsten får realistiska budgetförutsättningar. Smärtgränsen med anorektiska budgetar är nådd med andra ord!

Marketta Kulju-Guevara (V)

2:a vice ordförande

Graham Close (V)

ersättare

Särskilt yttrande - SN 2026-03-05

§7 Verksamhetsberättelse för socialnämnden år 2025 SON 2026/9

Verksamhetsberättelsen visar tydligt att socialnämnden har betydande utmaningar. Av nämndens elva mål är endast två uppfyllda. Detta är en mycket låg måluppfyllelse för en verksamhet som ansvarar för några av kommunens allra mest utsatta invånare.

Vi menar att detta måste ses i ljuset av de ekonomiska förutsättningar som de styrande partierna, Socialdemokraterna och Moderaterna, har ålagt socialnämnden. Nämnden har under året belastats med besparingar på 33 miljoner kronor – detta trots att det redan finns kända kvalitetsutmaningar i verksamheten.

Som rapporterats i tidningen Mitt i har nästan en fjärdedel av personalen inom individ- och familjeomsorgen slutat under föregående år. Flera Lex Sarah-utredningar pekar på allvarliga brister i handläggningen av ärenden som rör barn. Den höga personalomsättningen kan kopplas till låga löner jämfört med grannkommunerna, hög arbetsbelastning och många oerfarna handläggare.

När verksamheter som arbetar med barn i utsatta situationer inte får tillräckliga resurser riskerar konsekvenserna att bli mycket allvarliga. Det räcker därför inte att i efterhand konstatera att brister har uppstått – politiken måste också ta ansvar för de otillräckliga förutsättningar som man gett verksamheten.

När måluppfyllelsen är så pass låg och det samtidigt rapporteras om brister i verksamheten finns det skäl att på allvar ifrågasätta om den ekonomiska styrningen av nämnden har varit ansvarsfull.

Mot denna bakgrund väljer Liberalerna att inte delta i beslutet om verksamhetsberättelsen.